

บทที่ 1



บทนำ

วิทยานิพนธ์เรื่องระบบบัญชีของการท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ (ACCOUNT SYSTEM OF CHIANGMAI INTERNATIONAL AIRPORT) เป็น การศึกษาตามหลักสูตรของโครงการปริญญาโท แผนกวิศวกรรมบัญชี สาขาการบัญชีทั่วไป คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์โดยตรงกับวิชาในสาขาการบัญชีทั่วไป

สิ่งจูงใจในการศึกษาเรื่องนี้ เพราะเห็นว่าการดำเนินงานท่าอากาศยานเป็นกิจการสาธารณูปโภคของรัฐ หลายคนคงสนใจ เพราะกล่าวถึงท่าอากาศยาน จะนึกถึงแต่เครื่องบิน อยากเห็นเครื่องบินขึ้นลง และถ้ามีโอกาส อยากจะนั่งเครื่องบินบ้าง แต่จะมีใครสนใจบ้างไหมว่า งานทางภาคพื้นดินที่เกี่ยวข้องกับเครื่องบินแต่ละลำที่ขึ้นลงนั้นมีความรับผิดชอบและมีความสำคัญเพียงใด ที่จริงท่าอากาศยานแต่ละแห่ง ต้องมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่หน่วยรับไป โดยเฉพาะหน่วยงานทางด้านเทคนิค มีความสำคัญในแง่ของความปลอดภัยของเครื่องบิน กับต้น ลูกเรือ และผู้โดยสารทุกคนของเครื่องบินทุกลำที่มาขึ้นลง หรือบินผ่านในรัศมีรับผิดชอบของหน่วยท่าอากาศยาน เมื่อทราบหน้าที่ต่าง ๆ ของท่าอากาศยานแล้ว ควรจะทราบด้วยว่าท่าอากาศยานนั้นสังกัดกับกระทรวงใด และทางกระทรวงจัดให้กรมใดควบคุมการดำเนินงานของท่าอากาศยานต่าง ๆ ซึ่งขณะนี้กรมการ民用航空มีสังกัดกระทรวงคมนาคม เป็นหน่วยงานที่ดูแลและรับผิดชอบงานท่าอากาศยานในส่วนภูมิภาคทุกแห่ง

นอกจากนี้จะได้ทราบว่า ท่าอากาศยานมีรายได้จากทางใดบ้าง เป็นรายได้ประเภทใด มีวิธีการคำนวณและจัดเก็บรายได้รวมถึงการบันทึกบัญชีกันอย่างไร

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ได้กล่าวถึงท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนราชการสังกัดกรมการบินกระทรวงคมนาคม แต่เนื่องจากขณะนี้พระราชบัญญัติการ

ท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 2 มีนาคม 2522 จัดตั้งท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยขึ้น เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงคมนาคม และได้เข้าดำเนินงานกิจการท่าอากาศยานในสนามบินดอนเมือง ซึ่งเดิมสังกัดกรมการบินพลเรือน กระทรวงกลาโหมเป็นแห่งแรก และมีนโยบายจะรับท่าอากาศยานนานาชาติอีก 3 แห่ง คือที่เชียงใหม่ ภูเก็ต และหาดใหญ่ เข้ามาดำเนินกิจการควบ โดยกำหนดท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่เป็นอันดับแรก

เมื่อการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยเข้ามาดำเนินกิจการของท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่แล้ว จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านการจัดองค์การ ระบบบริหาร และระบบบัญชี ซึ่งระบบบัญชีเดิมเป็นแบบบัญชีของรัฐบาล แต่ระบบบัญชีใหม่จะเป็นระบบบัญชีธุรกิจ เพราะรัฐวิสาหกิจนี้เป็นนิติบุคคล และมีนโยบายในการดำเนินงานเพื่อหาผลกำไร วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มุ่งที่จะเน้นถึงระบบบัญชีในแง่

1. ระบบบัญชีเดิม เป็นระบบบัญชีของส่วนราชการ เป็นระบบบัญชีที่ไม่คำนึงถึงผลกำไร เพียงแต่ต้องการรวบรวมตัวเลข ข้อมูลสถิติ เกี่ยวกับการเงินของรัฐบาล ให้แก่ผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ของกลุ่มต่าง ๆ คือ

ก. ฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อใช้พิจารณาในการตั้งงบประมาณในปีต่อ ๆ ไป และเป็นเครื่องมือควบคุมฝ่ายบริหารในการปฏิบัติงาน ตามที่ได้กำหนดไว้ในงบประมาณ

ข. ฝ่ายบริหาร เพื่อจัดทำงบประมาณในปีต่อ ๆ ไป และควบคุมการใช้จ่ายของหน่วยงานราชการในสังกัด ให้เป็นไปตามงบประมาณที่วางไว้

ค. ประชาชนทั่วไป เพื่อที่จะได้ทราบว่าภาษีอากรที่เสียให้แก่รัฐบาลนั้น รัฐบาลนำไปใช้ประโยชน์จริง ๆ ในทางใด และได้ใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

ง. เจ้าหน้าที่ ผู้ที่ให้รัฐบาลกู้เงิน อาจจะเป็นเอกชน หรือสถาบันการเงินอื่น ๆ จะได้ทราบการรับและจ่ายเงินของรัฐบาล เป็นหนทางให้ทราบฐานะการเงินของรัฐบาลได้

2. ระบบบัญชีใหม่ เป็นระบบบัญชีที่แสดงถึงผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินในปัจจุบัน ได้แก่ รายได้ ค่าใช้จ่าย ผลกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงาน ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการบริหารงานของฝ่ายบริหาร ถ้าการบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐบาลไม่จำเป็นต้องยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือในแง่ของการให้เงินช่วยเหลือ แต่ถ้าเป็นงานขาดทุน รัฐบาลจำต้องหาเงินมาชดเชยผลขาดทุนนั้น

3. ขอแตกต่างระหว่างระบบบัญชีทั้งสอง ในแง่ของการทำบัญชีการแสดงผลงานต่าง ๆ การเน้นหนักในเรื่องการบริหารงานด้านต่าง ๆ

ประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่องระบบบัญชีของการทำอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ นั้น ได้แก่

ก. ประโยชน์ต่อวงการศึกษาศึกษา เพื่อให้ได้ทราบว่ากรดำเนินงานของส่วนราชการ เป็นเช่นไร มีการจัดสรรงบประมาณและนำมาใช้ในรูปใด มีการบันทึกบัญชีอย่างไร แสดงถึงการรับ-จ่ายให้เป็นไปตามงบประมาณที่วางไว้

ข. ประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารของการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย ซึ่งในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้เขียนถึงระบบบัญชีที่วางรูปขึ้นใหม่ เมื่อทำอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่เปลี่ยนเป็นรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานเพื่อหารายได้ และผลกำไร ซึ่งเป็นหัวใจของธุรกิจ ระบบบัญชีที่วางขึ้นนี้อาจจะมีจุดใดจุดหนึ่งที่ฝ่ายบริหารสนใจและหยิบยกขึ้นมาศึกษาเพื่อปรับปรุงงานของการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย

ค. ประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไป ได้ทราบระบบบัญชีของส่วนราชการที่ไม่คำนึงถึงผลกำไร เปรียบเทียบกับระบบบัญชีใหม่ที่ต้องการหาผลกำไร ซึ่งแสดงถึงผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และอาจนำแนวความคิดนี้ไปปรับปรุงกับระบบบัญชีของธุรกิจของตน

ขอบเขตและจุดมุ่งหมาย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ต้องการ แสดงถึงความแตกต่างและการ เปรียบเทียบระหว่างระบบบัญชีของส่วนราชการกับระบบบัญชีของรัฐวิสาหกิจ ในรูปของการแสดงผลการดำเนินงาน การแสดงรายงานในรูปแบบต่าง ๆ

วิธีการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อให้ทราบระบบบัญชีของทำอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่อย่างชัดเจน

จึงต้องศึกษาจากของจริง โดยสอบถามและศึกษารายละเอียดจากการปฏิบัติงานจาก
เจ้าหน้าที่ในเรื่องการทำบัญชีของท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ และกรมการบิน
พาณิชย์

2. ศึกษาระบบบัญชีของการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยที่คอนเมือง ซึ่ง
ในขณะนี้ยังวางรูปแบบบัญชีไม่เสร็จ แต่จากการสอบถามและความร่วมมือของผู้อำนวยการ
บัญชีของการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย ทำให้ได้แนวทางอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อ
ให้ใคร่รายงาน และทราบข้อมูลได้รวดเร็ว

3. ศึกษาจากตำราต่าง ๆ เกี่ยวกับระบบบัญชี การบัญชี และการวางรูปแบบบัญชี
เพื่อให้สามารถวางรูปแบบบัญชี ร่างรูปแบบรายงาน และหลักการทำงาน

4. ศึกษาจากระบบบัญชีของบริษัทหลายแห่ง เช่น ธนาคาร บริษัทเงินทุน
 เป็นต้น

5. สัมภาษณ์ผู้อำนวยการบัญชีของบริษัท วิทยุการบิน จำกัด ซึ่งเป็นรัฐวิ-
สาหกิจ ในเรื่องข้อจำกัดทางกฎหมายของรัฐวิสาหกิจ

6. ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง เพื่อทราบกฎหมายควบคุม
เกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย